Organisasjonsuttale for Arbeiderpartiet i Bergen årsmøteperioden 2022-2023 – vedtatt av årsmøtet 11.02.2023

Organisasjonsutvalget har gjennomført både fysiske og digitale møter i perioden, og det har vært gode diskusjoner i møtene. Utvalget hadde følgende medlemmer i perioden: Arild Grimastad Iversen, Geir Mujic Elgsaas, Mads Kleven, Alexsander Leknes Torsvik, Alexsander Svendsen, Ingjald Pilskog, Helena Haldorsen, Lillian Bersås, Solveig Irene Skjerve, Victoria Emilie Johannesen og Miriam Jordal Sorø. Gro Dyrhaug, Ole Jacob Broch og Haakon Magne Vegrim var vara til utvalget. Organisatorisk nestleder, Eva Synnøve Hagewick Steigen, har ledet utvalget. Organisasjonsmedarbeider Haakon Kyrkjebø Nybø har vært sekretær, og skrevet protokoll fra møtene. Victoria Emilie Johannessen, Gro Dyrhaug og Haakon Magne Vegrim valgte, av ulike årsaker, å trekke seg fra arbeidet underveis i perioden.

Arbeidet i utvalget

Utvalgets første møte ble avholdt 31.05.22, og der ble både arbeidsform og gjeldende organisasjonsuttale diskutert. Utvalget hadde også fått fire forslag oversendt fra årsmøtet til Arbeiderpartiet i Bergen.

Sentralstyret har etablert en nasjonal arbeidsgruppe for medlemskapsstruktur og representasjon. Denne arbeidsgruppen sendte et dokument på høring 30.05.22 med svarfrist 01.10.22. Partistyret i AiB ga organisasjonsutvalget mandat til å behandle, og svare ut høringsdokumentet. Høringsdokumentet ble i tillegg sendt lederne i partilagene med svarfrist 03.09.22 for å sende innspill til organisasjonsutvalget. Tre partilag benyttet denne muligheten.

Organisasjonsutvalget sendte svar på den nasjonale høringen innen fristen 01.10.22, og det ventes en uttale fra den nasjonale arbeidsgruppen i løpet av våren 2023. Ett av temaene som ble behandlet i den nasjonale høringen var representasjon. I lys av at organisasjonsutvalget fikk mandat til å besvare høringen, samt at partiorganisasjonen ble involvert gjennom partilagslederne, anser utvalget dette temaet som besvart på organisasjonens vegne.

Tema som er behandlet i denne organisasjonsuttalen:

- Oppnevning av kandidater til kommunale styrer, råd og utvalg
- Nominasjonsprosess internt ved stortingsvalg
- Revisjon av AiBs organisatoriske kjøreregler
- Endring av vedtekter
- Fire innkomne forslag fra årsmøtet AiB 2022

Oppnevning til kommunale styrer, råd og utvalg

Fra tidligere behandling i organisasjonsutvalget ligger igjen avklaring rundt oppnevning av kandidater til kommunale styrer, råd og utvalg. Organisasjonsutvalget viser til Vedtektene for Arbeiderpartiet i Bergen §4.11:
"Partistyret og gruppestyret innstiller i fellesskap overfor representantskapet på partiets kandidater

til bystyrets komitéer. Gruppestyret avgir innstilling til bystyregruppen på oppnevning av andre styrer, råd og utvalg."

Mens de sentrale retningslinjene for kommuneparti har §7, spesielt §7-2 under.

"§7 Kommunestyregruppene
1. Styret i kommunepartiet skal umiddelbart etter et kommunestyrevalg innkalle partiets representanter i det nye kommunestyret til et fellesmøte med partistyret for å konstituere kommunestyregruppa.

2. Partistyret og gruppestyret innstiller i fellesskap overfor medlemsmøtet på partiets kandidater til formannskapet og andre kommunale styrer, utvalg og råd.

3. Medlemsmøtet/representantskapsmøtet eller styret gir fullmakt til en forhandlingsdelegasjon som på vegne av kommunepartiet skal forhandle frem posisjoner i forkant av konstituering av kommunestyret. Partiets ordførerkandidat/byrådslederkandidat skal være en del av forhandlingsdelegasjonen. Fullmakten skal gi rammer og strategi for forhandlingene. Forhandlingsdelegasjonen skal legge frem innstilling som behandles av medlemsmøtet/ representantskapsmøtet i kommunepartiet.

..."

Saken har vært drøftet med partikontoret sentralt.

Bergen, Oslo og Nordland har parlamentarisk styringsmodell. De praktiske konsekvensene av denne styringsmodellen er ikke full ut dekket i de nasjonale vedtektene, da vedtektene i vesentlig grad er utformet for en formannskapsmodell. Forhandlinger kan medføre rask endring i fordeling av roller, samt at en del fullmakter er gitt til byråd/fylkesråd, gir praktiske utfordringer opp mot gjeldende vedtekter.

Organisasjonsutvalget viser til at Arbeiderpartiet i Bergen nylig har klart å involvere partiorganisasjonen gjennom møter i representantskapet, med partilagslederne, partistyret og bystyregruppen i forkant av at man tok ansvar og gikk på igjen med nytt byråd, etter reist mistillit fra opposisjonen høsten 2022. Dette viser at det er mulig og at man praktiserer å søke innspill fra egen organisasjon på en effektiv måte.

Organisasjonsutvalget ser det som utfordrende å praktisk følge alle oppnevninger i Bergen, i tråd med nasjonale retningslinjer. Utvalget ser ikke at det har fått i oppdrag å foreslå endringer i nasjonale vedtekter.

Organisasjonsutvalget mener det er avgjørende at partiorganisasjonen får innspillsmulighet i forkant av oppnevninger til kommunale styrer, råd og utvalg. Dette vil sikre åpenhet og mange andre fordeler rundt oppnevninger av kandidater. Utvalget anerkjenner at en stor del av oppnevningene blir gjort av byrådet, og at partiorganisasjonen dermed ikke kan påvirke utfallet. Vi støtter dagens praksis som er at partilagene kan spille inn gode navn til vurdering. Nye utnevnelser i løpet av perioden besluttes av suppleringsutvalget. Dette utvalget består av en representant fra partistyret, en fra bystyregruppen og et medlem i partiet som hverken er medlem i partistyret eller bystyregruppen.

Organisasjonsutvalget mener partistyret i AiB må tilrettelegge for at det, tidligst mulig etter valgresultatet foreligger, avholdes et egnet møte der grunnlag for byrådsforhandlinger er tema. I et slikt møte bør også en prioritering av komiteer, råd og utvalg og lignende være tema.

1. Forslag til vedtak:

- Partistyret skal legge til rette for at organisasjonen får innspillsmulighet ved oppnevning av kandidater til komiteer, råd, styrer og utvalg.

Prosess internt ved stortingsnominasjon

Årsmøtet i 2021 vedtok som del av organisasjonsuttalelsen:

"•Arbeiderpartiet i Bergen skal sikre at kommunepartiets interne nominasjonsprosess i forbindelse med stortingsvalg starter på et tilstrekkelig tidlig tidspunkt. Dette må følges opp i sak til representantskapet som fastslår fremdriftsplanen for nominasjon av stortingskandidater i forkant av neste stortingsvalg"

Partistyret har gitt utvalget i oppgave å følge opp forholdet knyttet til nominasjon og vurdere om en endring av partiets vedtekter om nominasjon vil være hensiktsmessig. Særlig har § 8-1 og §8-4 blitt trukket frem. Bestemmelsene lyder slik:

"§8.1 Representantskapet fastsetter tidsfrister for nominasjonsprosessen. Disse tidsfristene må sikre at partilagene får tid til å behandle og levere forslag."

"§8.4 Ved Stortingsvalg setter Innstillingsutvalget, etter forslag fra partilagene, opp en alfabetisk liste i første runde av nominasjonsprosessen. Rangering av kandidatene skjer i andre runde av nominasjonen, også etter forslag fra partilagene."

Det har blitt trukket frem at regelen i §8-4, som bestemmer at nominasjonsrunden skal bestå av to runder, har ført til at kommunepartiet får en dårligere forhandlingsposisjon ovenfor de andre kommunepartiene fordi den prioriterte listen er vedtatt for sent.

Utvalget mener det er hensiktsmessig med to runder i nominasjonsprosessen, og mener det gir lokallagene og grasroten i partiet mer innflytelse og medvirkning i prosessen. En første runde uten prioriteringer gir lokallagene anledning til å ta stilling til kandidatene og gi føringer forut for innstillingsutvalgets tungtveiende forslag til prioritering. På denne måten kan innstillingen i større grad baseres på partilagenes innspill.

Utvalget ser seg derimot enig i at denne prosessen har medført at den prioriterte listen er vedtatt på et for sent tidspunkt, og at dette potensielt har svekket vår forhandlingsposisjon inn mot nominasjonsprosessen med de andre kommunelagene. Derfor ønsker utvalget å fremheve

viktigheten av at nominasjonsprosessen starter tidlig, så den kan være ferdig senest på samme tidspunkt som de andre.

På bakgrunn av disse momentene ønsker utvalget ikke å foreslå en endring i vedtektene, men ønsker å tydeliggjøre viktigheten av en tidlig nominasjonsprosess som inkluderer grasroten i partiet gjennom flere runder. En vedtektsendring vil føre til en for lite fleksibel ramme mot nominasjonsprosessen, og utvalget ser det heller som formålstjenlig at representantskapet får anledning til å bestemme frister for prosessen.

2. Forslag til vedtak:

- Styret i Arbeiderpartiet i Bergen skal sikre at nominasjonsprosessen i Bergen knyttet til Stortingsvalg følger en tidslinje i tråd med intensjonen i vedtak i årsmøtet 2021.

Organisatoriske kjøreregler for Arbeiderpartiet i Bergen

Organisasjonsutvalget fikk i oppgave fra partistyret, å gjennomgå de organisatoriske kjørereglene for Arbeiderpartiet i Bergen. Disse ble vedtatt av representantskapet i 24. oktober 2013. Organisasjonsutvalget har gjort endringer i vedtektene, og nytt forslag til organisatoriske kjøreregler følger under.

1. Partikulturen skal være raus, inkluderende og involverende.
2. Vi skal møte hverandre med respekt og gjensidig tillit.
3. Vi skal være profesjonelle i alt vi gjør. Våre prosesser skal være ryddige og strukturerte, og ledes tydelig og trygt.
4. Vi skal være tilgjengelige for aktører i samfunnet rundt oss, og lytte til deres innspill.
5. Alle nye medlemmer skal møtes med åpenhet og nysgjerrighet. Partilagets leder og medlemsansvarlig skal kontakte alle nye medlemmer innen ti dager etter at de har fått melding om innmelding. Nye medlemmer skal få tilbud om aktivitet og skolering. Det skal være rom for å være aktiv på mange ulike måter, og partilagsleder har ansvar for at hvert enkelt medlem får bidra etter eget ønske.
6. Alle medlemmer skal ha mulighet til å påvirke kommunepartiets politiske og organisatoriske prosesser.
7. Arbeiderpartiet i Bergen er et folkeparti, og derfor skal vi ha høy takhøyde for debatt og respekt for at mennesker har ulike meninger. Møter er vår hovedarena for debatt og nye vedtak. Et godt møte har et klart mål, er godt ledet og tar opp relevante politiske saker. Møter gir også rom for debatt der alle medlemmer kan delta, og resulterer i tydelige konklusjoner. Vi følger demokratiske prosesser i Arbeiderpartiet og vi aksepterer flertallsavgjørelser.
8. Medlemmene våre skal være gode ambassadører for våre verdier.

9. AUF respekteres som en selvstendig organisasjon og er en viktig drivkraft og bidragsyter i det politiske arbeidet. AUF er med på å kontinuerlig fornye Arbeiderpartiet i Bergen.
10. Arbeiderpartiet i Bergen skal aktivt forebygge at trakassering forekommer i vår organisasjon, både fra våre tillitsvalgte, folkevalgte og medlemmer. Som enkeltmedlemmer og organisasjon, har vi et ansvar både for å forebygge og hindre trakassering. Våre retningslinjer gjelder i den digitale sfæren, i fysiske møter, i og utenfor, organisert aktivitet.
11. Det skal på alle samlinger og møter med overnatting, som er i partiets regi, kunngjøres ved møtestart hvem som er kvinnelig og mannlig kontaktperson for møtedeltakerne dersom ubehagelige situasjoner oppstår og det er behov for bistand.
12. Arbeiderpartiet i Bergen følger Arbeiderpartiets retningslinjer mot trakassering, herunder seksuell trakassering. Alle tillitsvalgte, folkevalgte og medlemmer i vår organisasjon skal være kjent med disse.
13. Arbeiderpartiet i Bergen skal være en lærende organisasjon som kontinuerlig evaluerer, vurderer og forbedrer arbeidet. Kompetanseheving bidrar til at medlemmene motiveres og gis trygghet til å ta på seg lederoppgaver og verv. Dette sikrer rekruttering, utvikler organisasjonen og fornyer partiets politikk.
14. Arbeiderpartiet i Bergen skal ha et godt samarbeid med fagbevegelsen, som er vår viktigste samarbeidspartner. Vi skal ha et eget samarbeidsutvalg mellom LO i Bergen og partiet.
15. Arbeiderpartiet i Bergen skal samarbeide med alle som deler våre mål for samfunnsutviklingen.

Varsler og trakassering
Varsler og informasjon om trakassering skal skje til partikontoret (ved partisekretær eller assisterende partisekretær) eller til nærmeste leder av den det varsles mot eller trakasseringen gjelder. Varsel kan også skje til det sentralstyreoppnevnte varslingsutvalget.

Se retningslinjene mot trakassering vedtatt av landsmøtet (side 29)

3. Forslag til vedtak:

- Organisatoriske kjøreregler vedtas, og blir gjeldende for organisasjonen fra vedtaksdato.

Endring av vedtekter

Organisasjonens valgte partileder valgte å tre til side i løpet av perioden fordi han ble utnevnt som gruppeleder for bystyregruppen ved dannelsen av nytt byråd; byrådet Bakervik. I forbindelse med arbeidet ble kontrollutvalget spurt om råd for å sikre at partiorganisasjonen fulgte gjeldende vedtekter.

Kontrollutvalget påpekte at siden det ikke er 1. nestleder og 2. nestleder i Arbeiderpartiet i Bergen sine vedtekter, kan det med fordel komme tydeligere fram at politisk nestleder er leders stedfortreder også i situasjoner som dette.

Organisasjonsutvalget foreslår følgende vedtektsendring:

Fra:

§3.2 Årsmøtet velger et styre på 9 medlemmer og 2 varamedlemmer. Blant de 9 medlemmene velges leder, politisk nestleder, organisatorisk nestleder, kasserer, medlemsansvarlig og kvinnekontakt. Politisk nestleder er leders stedfortreder. Organisatorisk nestleder er også sekretær i styret. I tillegg tiltrer Bergen AUF styret med ett medlem som har tale-, forslags- og stemmerett. Styrets funksjonstid er på 1 år

Til:

§3.2 Årsmøtet velger et styre på 9 medlemmer og 2 varamedlemmer. Blant de 9 medlemmene velges leder, politisk nestleder, organisatorisk nestleder, kasserer, medlemsansvarlig og kvinnekontakt. Politisk nestleder er leders stedfortreder. **Ved leders fratreden konstitueres politisk nestleder som leder**. Organisatorisk nestleder er også sekretær i styret. I tillegg tiltrer Bergen AUF styret med ett medlem som har tale-, forslags- og stemmerett. Styrets funksjonstid er på 1 år

4. Forslag til vedtak:

- Den foreslåtte vedtektsendringen vedtas.

Oversendte forslag til Organisasjonsutvalget fra årsmøte AiB 2022

Organisasjonsutvalget fikk oversendt fire innkomne forslag fra årsmøtet til AiB 2022. Dette var forslag 74, 75, 76 og 77.

Innkommet forslag 74

Bakgrunn: *Det har de siste årene vært mange saker med politikere som har begått brudd på etiske, moralske og eller lovlige retningslinjer, og vi i Bergen vil snarest ha en ordentlig gjennomgang for alle medlemmer som må ha dette. I tillegg til å unngå de kjente og ukjente brudd, vil vi gjennom dette arbeidet forbedre tilliten til partiet, til politikere og for demokratiet. Dette arbeidet vil også synliggjøre fokus på gode bærekraftige verdier og holdninger. De etiske retningslinjene må være en av bærebjelkene til organisasjonen, som vi både kan bygge identitet og politikk på.*

Forslag: *Etiske retningslinjer og Vær-varsom-plakat for politikere: Arbeiderpartiet i Bergen utarbeider egne etiske retningslinjer for alle medlemmer med verv og folkevalgte, i tillegg skal det organiseres en kampanje hvor alle medlemmer med verv og folkevalgte dokumenterbart skal gjennomgå de etiske retningslinjene. Det skal utarbeides en enkel vær-varsom-plakat for politikere, som på sikt kan brukes tverrpolitisk og nasjonalt.*

Organisasjonsutvalgets uttalelse:

Det finnes i dag etiske retningslinjer for medlemmer av Arbeiderpartiet. Arbeiderpartiet sentralt arbeider nå med en oppdatering av Arbeiderpartiets etiske retningslinjer i forbindelse med den nye åpenhetsloven, i mellomtiden benytter man fortsatt følgende retningsgivende dokumenter:

- Organisatoriske kjøreregler for Arbeiderpartiet i Bergen

- Vedtekter og retningslinjer vedtatt av Arbeiderpartiets 68. ordinære Landsmøte 2021

- LOs Prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (Code of Conduct)

- LOs etiske prinsipper for samarbeid med leverandører

- Organisasjonsuttalen fra landsmøte 2019

I tillegg får alle kandidater som er valgt inn på lister til kommune-, fylkes- og stortingsvalg, tilsendt et kandidatbrev hvor man bekrefter ved signatur at man arbeider for, kjenner til og forplikter seg til partiets program, vedtekter, retningslinjer og vedtak.

5. Forslag til vedtak:

- Organisasjonsutvalget anbefaler styret i AiB å utarbeide en enkel kortversjon av de etiske retningslinjer gjeldende for medlemmer i AiB, som samkjøres med de organisatoriske kjørereglene og med dokumentet for de ulike roller i partilagsstyret.

Innkommet forslag 75

Bakgrunn: *Man savner politiske verksted i AiB, og man savner inkludering av de frivillige medlemmer som vil bidra med sin tid, erfaring og kompetanse for partiet. Man havner utenfor på alle mulige måter som nytt eller gammelt medlem, når man ikke har verv eller kontaktnettverk innad partiet. Målet må være å beholde våre medlemmer, sikre nye og at alle skal få muligheten til å bidra om de vil.*

Forslag: *Organisert frivillighet i AiB: Arbeiderpartiet i Bergen skal legge til rette for at medlemmer på eget initiativ kan melde inn sin kapasitet, kompetanse og interesser samt åpne for muligheten til å etablere og drifte politiske utvalg, med hensikt å gå i dybden av et saksområde. Når utvalgsarbeidet eventuelt skal avsluttes, kan resultatet deles med AiB gjennom partilag eller representantskapsmøte.*

Organisasjonsutvalgets uttalelse:

Det er Organisasjonsutvalgets helhetlige oppfatning at det per i dag legges til rette for bred involvering av AiBs medlemsmasse, og at man står relativt fritt til å opprette egne arbeidsgrupper eller faglige arbeidsgrupper, som gjerne kan komme med en uttalelse via partilaget til representantskapet eller årsmøtet. Noen grep kan vi anbefale:

• Organisasjonsutvalget anbefaler at AiB utvikler en teknisk løsning på partilagenes nettside og i MittAp, hvor man enkelt kan melde sin interesse for å bidra for partilaget. Løsningen bør ha med en frivillig og enkel registrering av utvalgte kompetanseområder for kartlegging av kompetanse innad AiB.

• Organisasjonsutvalget mener terskelen må bli lavere for å kunne melde seg som frivillig til ulike verv, og AiB må sikre at leglederne sender ut tilbud om dette til medlemsmassen slik at alle har like muligheter.

• Partilagsstyrene har et ansvar for å inkludere flere interesserte medlemmer i lagsarbeidet underveis i året, og på den måten sikre engasjement når det tilbys. Det enkelte partilag skal finne egnet metode til inkludering av nye bidragsytere og partilaget bør samhandle med medlems- og rekrutteringsutvalget.

• Ved sammensetning av faglige utvalg i fremtiden, mener Organisasjonsutvalget at AiB må ta et proaktivt grep og søke etter faglig spisset kompetanse på tvers av medlemsmassen for eventuell interesse om å bidra. Dette kan gjøres via e-post til alle medlemmer.

• Organisasjonsutvalget oppfordrer partilagene til å etablere midlertidige eller faste relevante politiske diskusjonsfora, og flere uformelle og sosiale medlemsmøter for å øke politisk diskusjon og samhandling.

Innkommet forslag 76

Bakgrunn: *AiB og partilagene må beholde og rekruttere nye medlemmer for å skape vekst, nye tanker og ideer inn til partiet, og AiB må proaktivt inkludere medlemmer som vil bidra. Partilagene trenger mer støtte for å kunne sikre fremtidig medlemsmasse og utvikling, og vi må ro sammen, ikke hver for oss.*

Forslag: *Rekrutteringsutvalg for AiB: Arbeiderpartiet i Bergen skal sette sammen et utvalg som kontinuerlig arbeider med rekruttering av nye medlemmer til partiet, og hvordan vi beholder og sikrer kompetanseheving for dagens medlemmer. Utvalget skal være en proaktiv støtte for medlemsansvarlige og partilagene gjennom hele året, samt etablere verktøy for rekruttering.*

Organisasjonsutvalgets uttalelse:

Organisasjonsutvalget anbefaler høy prioritering for nyrekruttering til AiB for alle aldersgrupper. Vi anbefaler tettere samordning mellom medlemsansvarlige og fagområdet rekruttering, gjennom at Medlemsutvalget endrer navn og virke til Medlems- og rekrutteringsutvalget. Dette utvalget må ha særskilt ansvar, mandat og spisset kompetanse på rekruttering/omdømme. Det er partilagsstyrene som er ansvarlige for rekruttering til lagene, mens medlems- og rekrutteringsutvalget støtter opp med verktøy og rådgivning. Vi anbefaler nytt mandat fra AiB for dette utvalget, som tydeliggjør arbeidet og utvidelse med rekrutteringsarbeid.

6. Forslag til vedtak:
- Medlemsutvalget endrer navn og virke til medlems- og rekrutteringsutvalg og får nytt mandat
- Partilaggstyrene har et særlig ansvar for rekruttering til eget partilag, men medlems- og rekrutteringsutvalget bistår med verktøy og rådgivning

Innkommet forslag 77

Bakgrunn: *FNs 17 bærekraftsmål skal nås innen 2030, og Arbeiderpartiet må være lokomotivet i Norge som trekker bærekraft frem. AiB og partilagene må fokusere mer på bærekraft generelt og knytte relevante områder opp mot noen av de 17 målene til FN, for eksempel det å begrense partiets forbruk, inkludere alle mennesker i samfunnet til partiet, sikre likestilling, hindre diskriminering eller forfordeling, sørge for kompetanseheving, minske energibruk, legge til rette for innovasjon og ta vare på klima. Hurdalsplattformen tar for seg sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft, og AiB, med partilagene i spissen, må også speile regjeringens plattform for nå målene. Dette må kunne dokumenteres.*

Forslag:*Bærekraftsutvalg for AiB: Arbeiderpartiet i Bergen skal etablere et bærekraftsutvalg som utarbeider et forslag for hvordan vi kan forankre drift i partiet mot utvalgte mål i henhold til FNs bærekraftsmål. Arbeidsgruppen skal fasilitere implementering innad AiB, sikre de riktige verktøyene og tilrettelegge for partilagene. I tillegg skal bærekraftsutvalget i AiB sørge for synlighet både innad og utad for hvordan vi vil nå og når FNs bærekraftsmål.*

Organisasjonsutvalgets uttalelse:

Bærekraftig drift blir i dag sikret gjennom Arbeiderpartiets bruk av LOs prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Organisasjonsutvalget mener det er Arbeiderpartiet sentralt ved partistyret som skal sikre ivaretakelse og synlighet av bærekraftsprinsipper i Arbeiderpartiet.

7. Forslag til vedtak:

- Forslaget oversendes partistyret sentralt.